

**commissie vrije tijd, publiekszaken en pensioenen
(VPP)**

Openbare dossierstukken van de vergadering van 19 november
2024

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij de volgende mededelingen vinden:

f) Toelichting: evaluatie Lichtfestival 2024. (met bijlage voor de raadsleden)

f) Toelichting: evaluatie Lichtfestival 2024. (met bijlage voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20241119_DO_VPP_Evaluatie Lichtfestival 2024.pdf

gent:

LICHT FESTIVAL GENT 31 JAN → 4 FEB 2024

Evaluatie Lichtfestival 2024

Lichtfestival Gent werd georganiseerd van woensdag 31 januari tot en zondag 4 februari 2024. Dit document is een weergave van de positieve elementen en ervaringen van het evenement die we meenemen naar een volgende editie en verbeterpunten waar we aan werken bij de organisatie van het volgende Lichtfestival Gent. Daarnaast bevat deze evaluatie ook een aantal cijfergegevens uit onderzoeksrapporten die het ons mogelijk maken een inzicht te krijgen in bezoekersgegevens.

Programma

Bij de voorbereiding van het inhoudelijk programma en de organisatie voor deze editie reflecteerden we over wat reeds bekend en gezien was en hoe we aan deze editie een innovatieve inbreng konden toevoegen aan Lichtfestival Gent. Inhoudelijk kunnen we over een geslaagde editie spreken als:

- Het lichtfestival qua publieksopkomst buiten alle grenzen treedt: leeftijd, origine, taal, inkomen... De doelstelling is drempels wegnemen, mensen samen in de publieke ruimte brengen en kennis laten maken met kunst, cultuur en beleving in de stad. Het programma dient daarom zowel uitdagende als toegankelijke werken te omvatten, zowel kunst als entertainment te bieden en evenzeer plezierig als confronterend te zijn.
- Het programma een substantieel aantal Gentse artiesten en ontwikkelaars presenteert. Met aandacht voor startende en zoekende kunstenaars via bijvoorbeeld de kunsthogescholen en Gentse (culturele) organisaties.
- Een meerderheid van de Gentenaars als bezoeker participeert aan het lichtfestival en elke bezoeker voor zich, vanuit welke hoek dan ook, zijn of haar eigen favoriet werk of impressie mee naar huis neemt.
- Het economische weefsel van de (binnen)stad een injectie krijgt tijdens de economisch stillere maanden van het jaar.

- Dit evenement waarbij honderdduizenden bezoekers zich verplaatsen in en rond de stad, met een zo beperkt mogelijke hinder voor bewoners en gebruikers van de stad georganiseerd wordt.
- Dit evenement voor personen met een beperking bereikbaar en toegankelijk is.
- Het Lichtfestival niet enkel een project voor de Gentenaars is, maar ook van en met hen wordt. Als bewoners zich verbonden en trots voelen en ambassadeur van het festival worden.

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het programma, parcourskeuze, omkaderende organisatie en communicatie. De uiteindelijke verwezenlijkingen werden continue getoetst en in evenwicht gehouden met deze principes.

Zo stellen we vast dat op basis van deze uitgangspunten volgende peilers in deze editie tot uitwerking kwamen:

- Diversiteit in kunstwerken: Om een gevarieerd en sterk uitgebouwd inhoudelijk programma tot stand te brengen, programmeerden we zowel nationale als internationale kunstenaars en ontwerpers, met verschillende artistieke stijlen, thema's en benaderingen.
- Interactiviteit: waarmee we de betrokkenheid van het publiek konden vergroten.
- Innovatie en technologie: gebruik maken van geavanceerde verlichting, augmented reality, artificial intelligence, holografische projecties, drones ... gaf het lichtfestival een eigentijdse uitstraling. Op die manier verbreden we de visie van het publiek dat lichtinstallaties meer kunnen zijn dan de klassieke projecties.
- Inclusiviteit en toegankelijkheid: het lichtfestival is toegankelijk voor een breed scala, ongeacht leeftijd, achtergrond of fysieke mogelijkheden. Zo wordt de route maximaal toegankelijk gemaakt voor rolstoelgebruikers, wordt er ondersteuning geboden voor slechthorenden en vertaling voor anderstalige bezoekers.
- Duurzaamheid:
  - Extra maatregelen dragen bij aan het inperken van de impact van het lichtfestival
    - o verminderen van afval:
      - er werd geen extra ambulante handel op het parcours voorzien. Er werd in een aanbod aan extra afvalkorven voorzien in samenwerking met Ivago.
    - o energiezuinige verlichting
      - Door het maximaal doven van de openbare verlichting realiseren we een totale afschakeling van 1.102,8 kWh. Dit is enkel wat we kunnen meten, er gaat immers ook veel winkel- en private verlichting uit. Deze editie valt het op dat veel lichtkunstwerken weinig extra stroom nodig hebben, wat het meerverbruik heel erg beperkt houdt.
    - o recyclen van materialen
      - door eerdere realisaties en samenwerkingsverbanden hebben we heel wat materiaal kunnen recupereren om een duurzaam lichtfestival te realiseren. Dit gaat van staalkabel tot bekisting om een werk te beschermen.

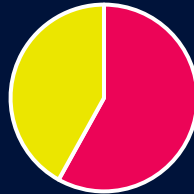
Inhoudelijk

- 31 lichtkunstwerken
- + 1 extra 'Nie neut, nie pleuje', naar aanleiding van het onherstelbaar defect van Tierra.
- 1 mondiale primeur als aankondiging van het Lichtfestival: 'Conos' van <https://spy-urbanart.com/work/cones/>
- 18 Belgische makers, waarvan 15 lokaal Gentse kunstenaars, collectieven, wetenschappers... Hiermee zijn we uniek in het internationale landschap van lichtfestivals. Geen enkel ander festival slaagt er in om zo veel lokale makers te integreren.

- 18 exclusief op maat gemaakte werken of specifiek geadapteerd voor Gent

Focus op lokaal talent:

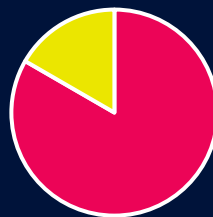
Belgisch talent

■ nationaal ■ internationaal

Binnen het nationale segment hadden we daarenboven veel oog voor lokaal en Gents talent. Het overgrote deel van de Belgische projecten zijn Gents:

Trots op onze Gentse makers

■ Gent ■ en daarbuiten

Intensieve samenwerkingen met studenten, hogescholen, lokale makers en bewoners leidden tot 10 innovatieve projecten en/of boeiende trajecten tijdens deze laatste editie.

Het Lichtfestival Gent legt steeds meer de focus op Gent, waar het ook de Gentenaar en Gentse organisaties deels maker en betrokken partner maakt. Het enthousiasme van de bewoners van de omgeving van de Sleepstraat/Sluizeken, lagere scholen, lokale middenstand, buurtbewoners, maar evengoed collega-stadsdiensten of culturele partners werkte aanstekelijk en zorgde voor een breed gedragen 'ons lichtfestival-gevoel'. Bewoners voelen zich verbonden en trots en worden zo een soort ambassadeur van het festival.

Onderstaande opsomming toont aan in hoeveel lichtkunstwerken de betrokkenheid en inbreng van Gentse bewoners en organisaties van essentieel belang was voor het eindresultaat, waar de Gentenaar/bezoeker actieve deelnemer en/of maker van het project is.

	<p>Rei</p> <p>It's a question of blue</p> <p>Onbekende façade</p> <p>Visionair</p> <p>The Guardians of Earth</p> <p>Radiant Resonance</p>	<p>Participatief</p>
	<p>Boundaries of Smoke</p> <p>It's a question of blue</p> <p>Parkoer Pompier</p> <p>STEM</p> <p>Message to Space</p>	<p>Interactief</p>

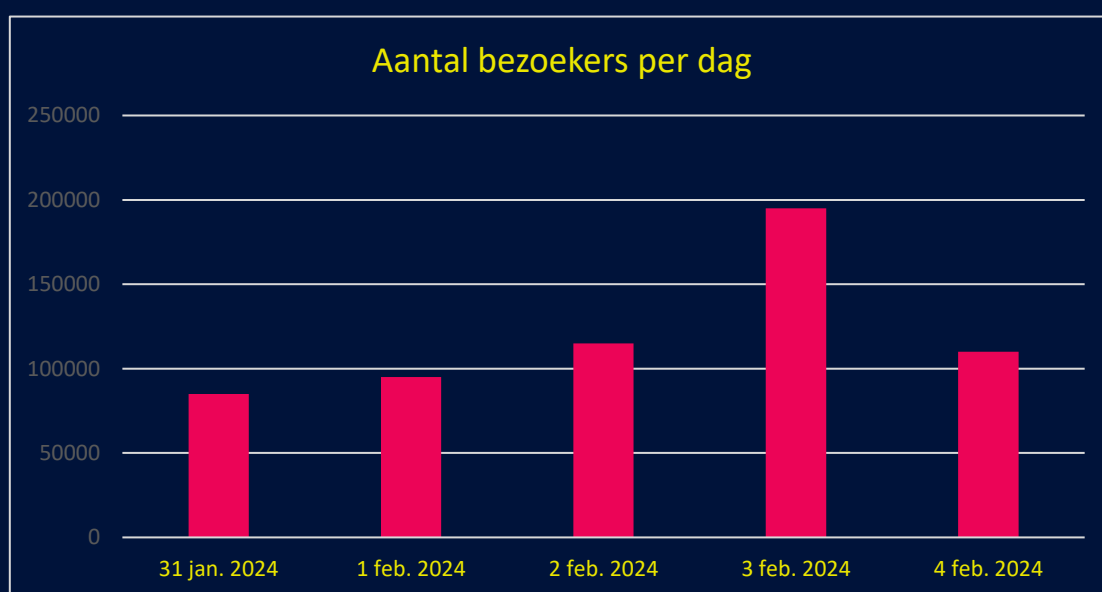

Bereik

Bezoekers

Er werden voor deze editie 600.000 bezoekers geteld. Relevant ter interpretatie van deze cijfers: de massale boerenprotesten waarbij men met tractoren de invalswegen bezette, resulteerden op woensdag en vooral op donderdag voor heel wat hinder in de Gentse regio. Vele bezoekers werden afgeschrikt om de verplaatsing te maken. Hoewel het tijdens de openingsuren van het Lichtfestival uiteindelijk relatief vlot liep: https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20240201_92349697

53% van de binnenlandse bezoekers komt uit Gent. Op het totaal aantal bezoekers komt dat neer op 45%.

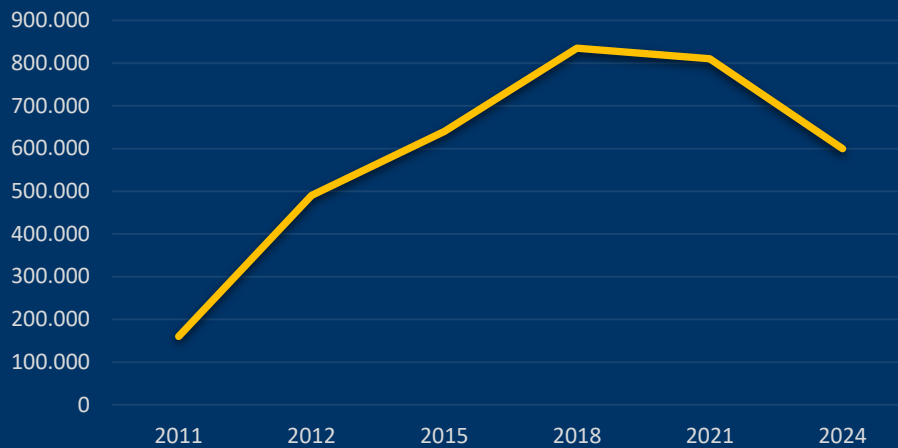

Cijfers gebaseerd op de publieksmetingen Cropland

Publieksopkomst	2011	2012	2015	2018	2021	2024
Woensdag	//////	//////	//////	90.000	140.000	85.000
Donderdag	//////	70.000	130.000	120.000	240.000	95.000
Vrijdag	30.000	120.000	160.000	190.000	150.000	115.000
Zaterdag	50.000	200.000	260.000	260.000	160.000	195.000
Zondag	80.000	100.000	90.000	175.000	120.000	110.000
Totaal	160.000	490.000	640.000	835.000	810.000	600.000

Evolutie publieksopkomst verschillende edities lichtfestival

Evolutie bezoekerscijfers

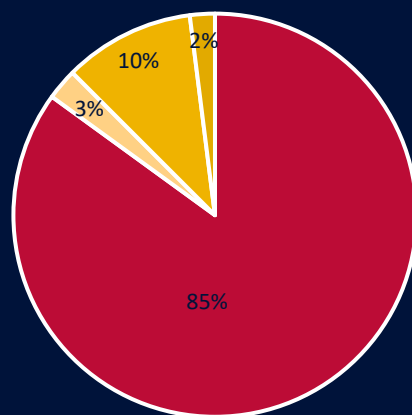
Het bezoekersaantal op het lichtfestival 2024 ligt, in vergelijking met de 2 voorgaande edities, lager. Deze cijfers zijn gebaseerd op kwadranttellingen, wifi-metingen en ervaring van de veiligheidsdiensten. Daarnaast werden de bezoekerscijfers gekoppeld aan een publieksonderzoek.

Uit de rapporten van de publieksmetingen en het bestedingsonderzoek leren we dat deze editie 83% van de bezoekers uit Oost-Vlaanderen kwam en 63,5% van de groep Oost-Vlamingen komt uit Gent. Deze percentages liggen hoger dan bij de vorige editie.

Bijna 52% van de bezoekers kwam voor de eerste keer naar het lichtfestival.

Ook blijkt dat 62% van de bezoekers andere activiteiten aan hun lichtfestivalbezoek koppelen, hoofdzakelijk horeca. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de gemiddelde besteding per bezoeker €46,86 bedraagt. **Dit resulteert in een economische return voor de stad van bijna 30 miljoen.**

Herkomst van de bezoekers

■ België ■ Frankrijk ■ Nederland ■ Andere

Uit de resultaten blijkt dat de meeste bezoekers Belgen zijn (85%), maar dat er ook een belangrijk aantal uit Nederland (10%) en Frankrijk (3%) komen. Dus een aandeel van 15% buitenlandse bezoekers tegenover 6% bij het vorige lichtfestival.

25% van de bezoekers die niet uit Gent komen, blijven in Gent overnachten. Dat is een aanzienlijke stijging tegenover 10% uit de vorige editie.

Media en communicatie

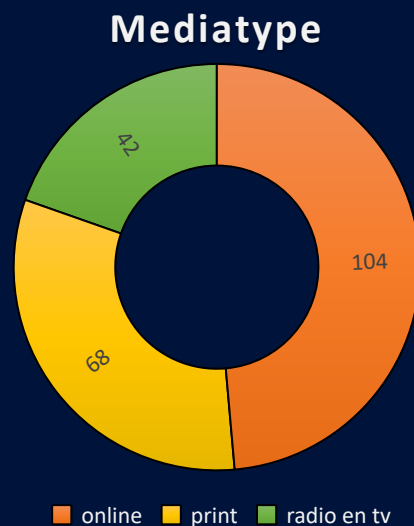
Vooraf werd, gezien de stijgende tendens van lichtfestivalbezoekers bij voorgaande edities, slechts zeer behoedzaam ingezet op promotionele communicatie met betrekking tot het lichtfestival. De focus werd vooral gelegd op bereikbaarheid en praktische informatie in functie van bewoners, handelaars en bezoekers.

Er werd uiteraard voorzien in een sterk campagnebeeld, een transparante website, een affichecampagne en beheer van sociale media.

We kunnen moeilijk anders concluderen dat zelfs met een bescheiden mediacampagne het Lichtfestival een sterke aantrekkingskracht blijft behouden en dit evenement leeft binnen en over de landsgrenzen heen.

Pers

In de media verschenen er ruim 214 berichten over het lichtfestival:

Het grootste aandeel betreft online persberichten, maar we stellen ook een significant percentage vast bij print- en broadcast-bereik. Dit levert een return in mediawaarde op van bijna 2,4 miljoen euro.

Sociale media

Het Lichtfestival 'leeft' online. Er is een groot bereik op sociale media en bezoekers vinden de weg naar de website voor allerhande praktische informatie. De interactieve kaart op de website werd opvallend veel gebruikt, wat naar volgende editie ter evaluatie wordt weerhouden voor het bepalen van de oplage van het papieren vouwplan. Bij volgende edities willen we nog meer inzetten op de interactieve kaart en printklare versies op website zodat de oplage van de papieren versie nog kan dalen.

Onderstaande cijfers zijn metingen sinds 2 oktober 2023, de dag dat de Instagrampagina geboren werd.

FACEBOOK & EVENEMENTPAGINA

foto(reeksen)

video's

Facebook:

Bereik: 742.000

Interactie: 33.000 (vind-ik-leuks, reacties, opmerkingen, deelacties)

Volgers 36.300 (waarvan 3.294 nieuwe volgers)

Facebook evenementpagina:

Volgers: 86.000

Reacties: 95.000 (sinds aanmaak event)

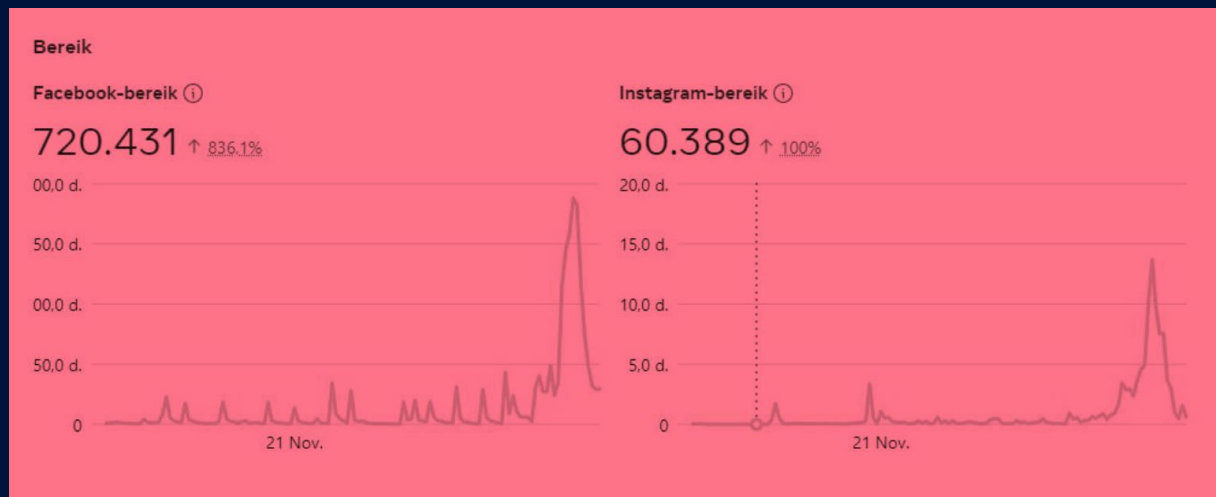
Instagram:

Bereik: 62.000

Interactie: 8.000

Volgers: 6.314

Op Facebook ging het bereik de lucht in toen het Lichtfestival bijna van start ging. Instagram piekte al eerder, toen we startten met actuacontent en minder terugblikten op vorige edities.

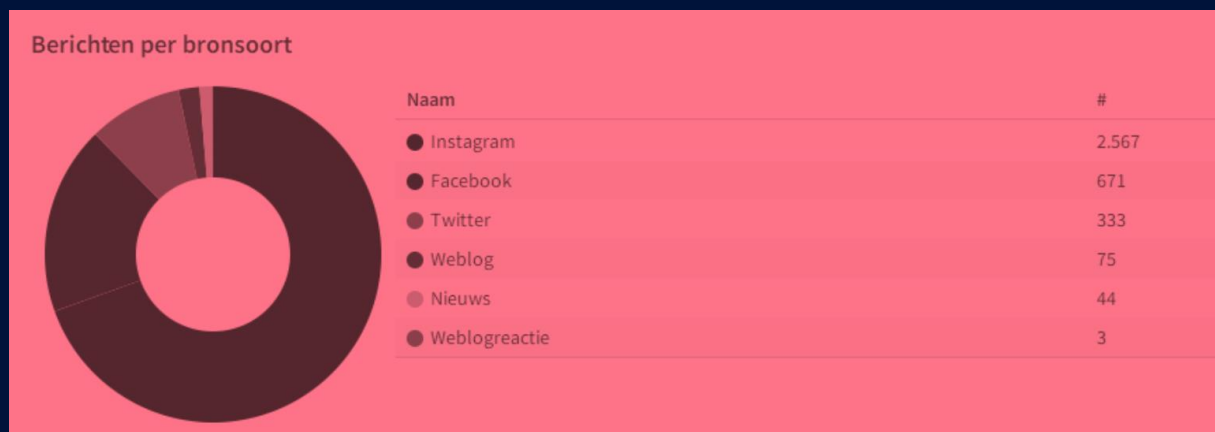

In de Gentse straten werden 600.000 mensen geteld. Als we onze online bezoekers turven komen we op ruim **200.000** bezoekers. De komst van Conos, het lichtkunstwerk in de Voldersstraat in aanloop naar het lichtfestival, gaf de pagina's een flinke duw.

Talk of the town – wat monitoring ons leert

Vijf dagen lang werd er via **Obi4wan** gemonitord en waar nodig gereageerd (alle hashtags, comments, berichten ...). Ook hier merken we een aantal belangrijke dingen.

Lichtfestival Instagram. Voor het eerst kon je Lichtfestival Gent dit jaar terugvinden op Instagram. Dat is ook de plaats waar het meest gesproken wordt over het Lichtfestival. Bij **Instagram** zien we **2.567 berichten**, dat is bijna 4 keer zoveel als Facebook dat tweede in rij staat! Logisch, het ideale platform om foto's en video's te delen van een event dat visueel aantrekkelijk is.

Mobiliteit

Een grondig voorbereid mobiliteitsplan en een werkgroep mobiliteit voor het evenement maakten dat de problematiek rond bereikbaarheid tot een minimum beperkt bleef. De inname van de stadsring en een deel van de Dampoort werd vooraf grondig voorbereid met daaraan gekoppeld een zeer uitgebreide communicatiecampagne voor verkeerspiek en afsluiting van de stadsring.

Het permanente verkeersdashboard www.verkeer.gent werd omgebouwd en geïntegreerd op de website van het lichtfestival. Dit resulteerde in een totaal van 44.700 paginaviews.

De P+R's blijven de prioritaire locaties om lichtfestivalbezoekers naartoe te leiden. Conclusie is dat er moet blijvend gezocht worden naar locaties in het noorden en oosten van Gent.

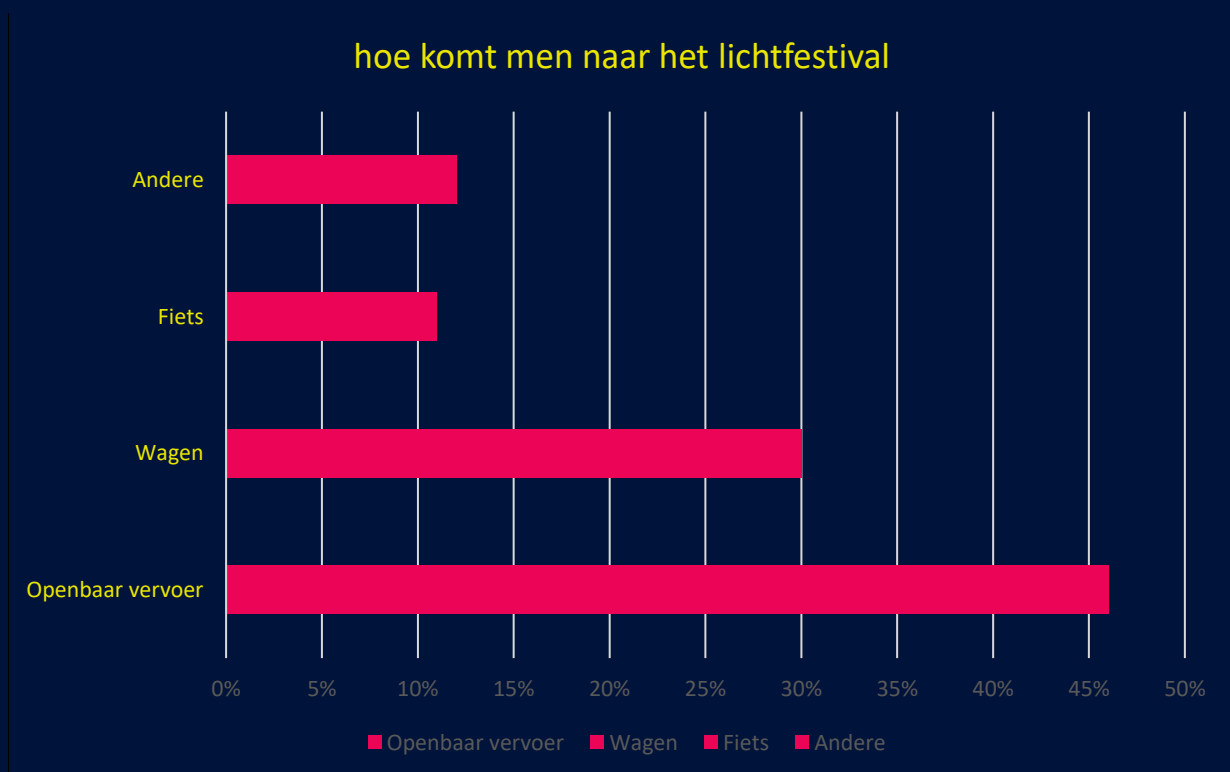
Centrumparkings: Liep vlot en op piekmomenten alle volzet.

Fietsparkings waren goed gelokaliseerd, al blijkt uit de cijfers dat er geen overvolle aantallen genoteerd zijn qua bezetting.

Het openbaar vervoer werd minder intensief gebruikt in vergelijking met voorgaande edities, maar mogelijks is dit gerelateerd aan het ontbreken van enkele belangrijke lijnen omwille van wegenwerken. Volgens cijfers van De Lijn werden er ruim 160.000 extra reizigers genoteerd naar aanleiding van het lichtfestival wat nog steeds een aanzienlijke stijging in aantal reizigers is.

Een mooie 46% neemt het openbaar vervoer, waarvan zo'n 28% zich verplaatst van en naar het lichtfestival met bus of tram en 18% per trein. Dit is vergelijkbaar met vorig lichtfestival (44%). 30% komt met de wagen naar het lichtfestival, wat een daling is tegenover vorig lichtfestival (39%). 11% van het totaal aantal bezoekers geeft aan met de fiets te komen.

De meeste Gentenaars komen met bus of tram, maar ook de fiets is populair (27%) en 20% van de Gentse bezoekers komt te voet.

Grafiek op basis van de cijfers uit het bestedingsonderzoek

Organisatie

Vorbereitung, timing, context

Er was een lange en grondige voorbereidingstermijn, waar vooral de expertise met het organiseren van een lichtfestival bij de verschillende betrokken partijen zorgde voor een vlot en constructief traject. De samenwerking met alle diensten en partners verliep vlot en resulteerde in een uitgebreid en grondig uitgewerkt veiligheidsdraaiboek. De ervaring binnen het lichtfestivalteam en het OC bewijst absoluut zijn nut en levert grondig en efficiënt werk. Een evenement van een dergelijke omvang dat zonder noemenswaardige incidenten en met een beperkt aantal klachten verloopt, is het resultaat van intensieve samenwerking tussen de vele medewerkers, diensten en partners.

Parcours en praktische organisatie

Het parcours was vooral gefocust op de regio van de nieuwe stadsontwikkeling aan de Nieuwe Dokken, met als doelstelling de bezoeker en Gentenaar een onbekender deel van de stad te leren kennen. Door ook vast te houden aan een passage in het stadscentrum werd er opnieuw een mix van reeds bekende en nieuwe plekken aangeboden. Door het uitgebreide traject was een goede spreiding van publiek en werken mogelijk. Van bij het begin van de programmatie werd er rekening gehouden met het tempo en afwisseling zodat het traject aantrekkelijk en wisselend bleef voor de bezoeker en er weinig mogelijkheden waren om doorsteken te nemen in functie van de meest spectaculaire werken.

Omwille van de lengte van het parcours en in functie van crowdmanagement worden plaatselijke shortcuts en bypasses bewust gemonitord en op piekmomenten bewust opgelegd. Dit zorgde bij deze editie voor wat frustratie gezien het op drukke momenten tot resultaat had dat bepaalde werken niet altijd te zien waren. Maar in functie van de veiligheid werden hierbij geen compromissen gesloten.

Er werden reeds in de editie van 2021 grote inspanningen naar toegankelijkheid geleverd. Deze aanpak werd voor deze editie verdergezet volgens het behaalde INTER-label van 'toegankelijk evenement'. Deze editie van het lichtfestival heeft duidelijk getoond dat er heel wat mogelijk is naar het beleven van een lichtfestival voor een breed publiek en gaf inspiratie om hierin nog verdere stappen te zetten, zoals het inzetten van alternatieve vervoersmogelijkheden op het parcours voor mensen met een beperkte mobiliteit.

Gebaseerd op de goede ervaringen van voorgaande edities, werd het parcours opnieuw onderverdeeld in sectoren. Deze interne organisatiestructuur, met het vooraf duidelijk omschrijven van de verschillende verantwoordelijkheden, zorgde voor doeltreffende beslissingen en bijsturingen tijdens het lichtfestival. Hierbij weerhouden we zeker voor volgende editie een aantal succesbepalende aandachtspunten:

- Commandopost: er werd gekozen voor een strategische locatie met een gebalanceerde en zinvolle bezetting. De kracht van dit team zorgde voor een veilig en efficiënt beheer van de organisatie te velde. De praktische interne organisatie en positionering van de verschillende diensten binnen de commandopost moet nog beter bekeken worden naar efficiëntie en onderlinge bereikbaarheid en korte communicatie.
- Medewerkerspunten: een meerwaarde om deze verspreid over het parcours te behouden. Ook een centrale ontmoetingsplek voor de parcoursmedewerkers en seingeverers was een primeur die als werkwijze weerhouden dient te worden.
- De ervaring binnen het lichtfestivalteam en het OC, elk vanuit de eigen expertise, levert bijzonder grondig en efficiënt werk op. We benadrukken met fierheid de collegiale sfeer doorheen de hele organisatie waarbij er ook in moeilijke momenten enkel gezocht werd naar oplossingen.

Budget

We concluderen dat het bestede budget voor deze editie grotendeels in lijn lag met vorige editie, rekening houdende met het doorrekenen van de inflatiecijfers (20%) voor de periode 2021-2024.

Op budgettair vlak werden evenwel extra inspanningen geleverd om tegemoet te komen aan flankerende (veiligheids)maatregelen die noodzakelijk waren in functie van het parcours langs een deel van de Dampoort en R40 (Dok Zuid).

De gestegen hospitalitykosten in vergelijking met vorige editie waren wegens de pandemie-context in 2021 niet representatief. Reizen en hotelovernachtingen, congressen, protocolontvangsten, recepties, etc. werden voor een groot deel nog vermeden in 2021. In 2024 kon dit opnieuw op een normaal niveau georganiseerd worden.

We konden voor de organisatie van het Lichtfestival 2024 binnen het beschikbare budget blijven, maar merken dat er soms suboptimale keuzes dienden gemaakt te worden. Bijvoorbeeld met betrekking tot parcourssignalisatie. Het blijft essentieel om inflatie en eventuele maatschappelijke situaties (terreur, pandemie, weerfenomenen,...) met een correct budget te kunnen opvangen.

De grote publieksopkomst van Lichtfestival Gent vraagt om zowel een programmering als een praktische organisatie die de bezoekers op een veilige wijze ontvangt op maat van onze stad en hen een onvergetelijke avond biedt.

	Editie 2021	Editie 2024
Artistische kosten	€ 478.500,00	€ 607.000,00
Productiekosten	€ 284.500,00	€ 501.000,00
Personeel	€ 219.000,00	€ 196.000,00
Communicatie, pers en media	€ 79.000,00	€ 73.000,00
Hospitality (hotelovernachtingen, etc.)	€ 55.000,00	€ 125.000,00
Administratieve kosten (verzekering, etc.)	€ 37.000,00	€ 33.500,00
Veiligheid (Rode Kruis, Security, Wibloc, etc.)	€ 54.000,00	€ 52.000,00
Bedragen in deze tabel zijn inclusief btw	€ 1.207.000,00	€ 1.588.000,00

Meerwaarde/nabeschouwing

We bereiken een ruime doorsnede van de bevolking, laten bezoekers nieuwe plekken, ontwikkelingen en erfgoed van onze stad ontdekken en ervaren editie na editie dat de lichtkunstwerken verbindend werken. Ook na het festival blijft het een terugkerende gespreksonderwerp bij vele Gentenaars.

Inhoudelijk zijn we trots op het feit dat we een Gents vinkje mochten zetten naast bijna de helft van de gepresenteerde installaties.

Algemeen kunnen we beschouwen dat het Lichtfestival Gent 2024 organisatorisch succesvol is verlopen. Een evenement van dergelijke omvang dat zonder noemenswaardige incidenten en met een beperkt aantal klachten verloopt, is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen de vele medewerkers, diensten en partners.

Het lichtfestival brengt kunst en cultuur op een laagdrempelige manier, maar geeft evengoed ruimte aan grootse spectaculaire werken met een entertainment-gehalte.

We dienen intern te reflecteren over de toekomstige koers van het festival omdat de inhoudelijke feedback die we kregen een roep was om meer spektakel-werk en grootschalige projecties en mapping. We beseffen dat deze werken, die ook een budgettaire impact hebben, ook belangrijk zijn als laagdrempelige instap voor inwoners die minder geneigd zijn om deel te nemen aan culturele activiteiten.

Laat ons de focus houden op de doelstelling van het lichtfestival:

Lichtfestival Gent is een breed toegankelijk evenement, waar maximaal drempels worden weggenomen om bewoners en bezoekers een inhoudelijk breed en rijk programma te laten ontdekken met Stad Gent als canvas.

